

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár

egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized 265. szám, özv. Fried József né úrnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetőknek

és nyitottéri közleményekért a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Felhívás előfizetésre.

A beköszönő újévtől kezdve lapunk hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap jelen meg, még pedig az előbbi napon 4, utóbbin 8 oldal tartalommal, mi mellett, a szükséghez képest mellékleteket is adunk.

Tartozunk ezzel a közönségnek, viszonzásul ama nagymérvű pártoláért, melyben vállalatunkat részleteti, de tartozunk vele a kornak, a mozgalmasabbá vált társaságoknak is, hogy az eseményeket gyorsabban regisztrálhassuk.

Ehhez képest az előfizetési árt 4 frtról 5 frtra emeltük évenként, ami bizonytalannal nem áll arányban azzal az áldozattal, melyet a lap kétszeri megjelenésével hozunk. Bizalommal fordulunk előfizetési felhívásunkkal a nagy közönséghez s hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék: kérjük az előfizetést mielőbbi megújítását.

Előfizetni lehet lapunk kiadóhivatalában (II. tized 265. szám) és a lapkibordónál.

Előfizetési ár:

féltre . . . . . 2 frt 50 kr.

negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

Tisztelettel:

a kiadóhivatal.

Elharácsolts közpénzek.

Szentes, 1890. jan. 2.

Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk arról a vétkes könnyelműségről, mellyel a városi tanács a fogyasztási adó 3 évi — 1886. 1887. és 1888-iki — kezelése után, a múlt év januárján együt-

tesen ejtve meg a kezelővel a leszámolást: ez alkalmából a várost megillető 50% nyereséymoztalekból 2660 frtot ajándékozott a kezelőnek méltányossági szempontból.

A közgyűlés elé került-e az a leszámolás, mely a már sokszor említett^{134/89.} sz. tanácsi végzés szerint, még a múlt év januárjában lón a kezelő és a tanács kiküldöttéi közt megejtve?

Nem került oda. Pedig a szervezeti szabály I. fejezetének 3 §. 13 pontja értelmében oda kell vala kerülnie, mert ez a pont azt rendelí, hogy: *a városi hatóság felügyelete alatt álló pénztárak, valamint általában a város tulajdonát képező egyéb tárgyakról vezetett számadásoknak megbíráltása a közgyűlést illeti.*

Szentes város múlt évi közgyűlésein nem egyszer kísértett a fogyasztási adókezelésből befolyt jövedelem szeleme.

Többször felhozott ezt a kérdést — különösen az utóbbi időkben — és a tanács, amely a lefolyt három év számbeli adatait már a múlt év januárja óta világosan ismeri; a tanács, amely tudatával birt annak, hogy bivatolt végzésével, melyet szintén még a múlt év februárján hozott, a városra eső nyereséymoztalek sorsa fölött is döntött, oda ajándékozván az adófizető polgárok pénzét a kezelőnek — ez a tanács, ahányszor a leszámolás a közgyűléseken szóba hozott — nem áttalotta azzal állni elő, hogy nem számolt még le a keze-

lővel s hogy a leszámolással nem is siet, mert az talánva kívánli, hogy nagyon nagy haszna van a városnak a bérleten s ezt nem jó a „bímet“ orrára kötni, mert jövedőben majd nem adja ilyen olcsón bérbe a városnak, mint ahogy eddig eselekedte.

Több alkalommal rámutattunk mi e felfogás nevétséges voltára, elmondtuk, hogy milyen naív fikka ez és mily kevéssé méltó egy város tanácsához és közgyűléséhez, hogy — mint a rossz adófizető — eltágadja a jövedelmeit, holott a finácnak csak akarnia kell s úgy felturkál minden idevonatkozó kezelő könyvünket, hogy jobban se kell s akkor aztán az egész fikkából csak szegény háramlik a városra.

Hasztalan volt tiltakozó szavunk. A közgyűlések többsége, de maga a tanács is, a maga elvakultságában mindig diadalra juttatta az *eltitkolás elv* s ime, ide jutottunk ez elvvel, hogy *a tanács csaknem egy év óta tudja már: mit jövedelmében a fogyasztási adó hasznóbérlés első 3 éve, sőt azt a jövedelmet hallatlan önkényvel el is ajándékozta s a f. évi költségvetésében sem a tiszta nyeresémet sem az ajándékozott összeget nem veszi fel, hanem igenis felvesz egy a városnak csak kis részben megfelelő tételt: 1703 frtot, melyet egy részről bevételbe tesz ugyan, de csak azért, hogy ugyanazon tételt a kiadási rovatban is szerepeltesse, ahol kezelési költség címén számolja el.*

TÁRCA.

A loyális kis pipa.

Mikszáth Kálmántól

és Mikszáth Kálmánról.

Mikszáth Kálmán a legkedveltebb magyar elbeszélő, a legfeljaltabb ember is. A legnagyobb erély juttathatja be hozzá még barátait is.

Nagy Miklós, a „Vasárnapi Ujság“ szerkesztője, híres kézirat-sürgető, csak szívós kísérletek után juthat hozzá.

A bejutás hozzá nemcsak azért nehéz, mert otthon dolgozik, de azért is, mert kitűnő család-apa. Gyermekéivel sok időt tölt s apai szeretettel vezette a gyermek irodalom művelésére is.

A Légrádyoknak gyönyörű gyermek-verseket írt Karikásnyira, a melyeknek minden sora a gyengéd apát árulja el.

E sorok írója csak fiai protekciójával juthat be hozzá legtöbbször és jó barátsága dacára is, csak rövid ideig lehet ott.

Mostanában különösen sok dolga volt. A gyermek verseken kívül egy kötetet írt a Révay testvéreknek, az ifjúság számára, „Várak története“ címen és még egy kötet karácsonyi verset.

E mellett Kürthy Emil társaságában

„A beszélő köntös“ című regényből látványos színdarabot írt.

Ott van ezenkívül az „Oszták-Magyar monarchia“, a „Vasárnapi Ujság“, a t. Házból, továbbá az akadémiái pályázatok egy részének bírálata s a bizottság jelentésének elkészítése.

A képviselőházban pontosan megjelenik s a klubb-életnek is lelke.

Most sikerültebb adományt rendezt sajtó alá.

Sietek azt a józú adomát, addig is, míg a várva-várt kötet megjelenik, közzétenni. Tessék tehát, itt van.

A loyális kis pipa.

Bizony loyális nálunk még a „kis pipa“ is, pedig ez az egyedüli szittya konyha még, a hova mint valami szigetre meneklnek a zsiros, nemzetes eledetek kedvelői.

Maga a vendéglős, a derek Karikás bácsi, igazi eredeti ember, aki keményen s jó szellemben kormányozza a régi magyar élet utolsó hástyáját. Ami kitetszik az alábbi kis pár beszédből is, mely fülem hallattára folyt Miska bácsi s egy vendége között az „extrá“ ban.

— Hova lett, Karikás bácsi, az a tőmzsi borhordozó fiú, onnan a harmadik asztaltól?

— Az? Hova lett volna? Elcsaptam.

— Mit csinált?

— Hagyja el kérem. Nagy szegyeent hozott a fejemre a gaz kölyök . . . nagy szegyeent . . .

— Ugyan?

— Hát tudja, nem volt egészen tiszta esze, nem volt semmi juticiuma. Képzelve kérem, levelet írt a királynak, hogy vegye szolgálatába . . . valami kályhafűtőnek vagy minék . . .

— No bizony, ezért kár volt elcsapni.

— Hiszen nem is csaptam volna én el, hanem rá két hétre fogadtam véletlenül egy másik picinért, aki meghallván ennek a dolgát, vérszemet kapott a bolond — s ő már a királynéhoz írt levelet . . .

— Hát aztán?

— Ejh, hát erre már megijedtem, — mondja Miska bácsi mogorván, — mert feltűnő kétszer! — hátha megboszankodnak, mondom, ő felségeik s azt találják mondani: „De már ez mégis csak szőrányúség, hogy mindig ezek a kis pipa kellneri alkalmatlankodnak.“

. . . S azért bocsátotta el Karikás bácsi azon melegebe a két kunyorálót, mert mégsem szeretné, hogy király ő felsége nehez szívtel legyen a „Kis Pipa“ iránt.

És így valóra válik, amit a korifeusok elérni akartak. Az volt mindég mondván, hogy ez a *fogyasztási adó* bérlet, olyan objektum, mely *kizárólag a zaklatástól akarja megkímélni a lakosságot* s így szükségtelen, hogy haszna legyen belőle a városnak.

Hát gondoskodni róla, hogy ha még is van — tegye zsebre más és ne a város.

Hiszen ez csak természetes!

Különbön pedig pillantsunk egy kis- sé bele ebbe a *fogyasztási adó* kezelésbe: a *rendetlenség, a könnyelmű kezelés képe az, mi onnan felénk virgog.*

A befolyt bírságpénzek *soha sem számoltattak el bevételként s ez összegeket mind a kezelő tette zsebre, anélkül hogy tudnák: mennyi volt ez az összeg, s a nélkül, hogy ez szerződésszerű a kezelő részére volna átadva.*

Novemberben befolyt tételek december 24-ére elkönyvelve s amikor mi az előbbi körülményt egy-két tanácsag előtt szóba hoztuk, e választ nyertük rá: „*Hát az igaz, hogy a bírságpénz nincs elszámolva, de hát — nem olyan sok az egész s úgy gondoltuk, hogy ez a felügyelők jutalmazására fordítatik, ész- tönzésül, hogy szigoribban működjenek.*”

Szóval: gavallér tanácsunk van. Ajándékoz, jutalmaz kény szerint, hanem ha egy szerencsétlen irak vagy 100 frt. segélyért folyamodik, akkor közgyűlés elé viszi a kérvényt és elvereti rajta a port — mert — *no, mert hogy spórolni kell. Így is sok a kiadás és úgy a pótlód.*

Mikor pedig az utóbbi körülményre magát a polgármestert figyelmeztettük és egyrészt a fogyasztási adó kezelőjétől behoztatunk bárcányekből, másrészt pedig az általunk eléje terjesztett *hitel- les okmányból személyesen is meggyőző- hetett a kezelés rendeltetéséről, Szentes város polgármestere azt mondta rá:*

„*Igaz, hogy ez rendetlenség, de ez nem baj!*”

Oly szavak — melyek egy polgármester ajkáról elhangozva, *méltók volnának a megörökítésre.*

De várhatunk-e mást e mai rezsin- tól, mely alatt a *Döme* féle árvapénztá- ri sikkasztás, a *Miköz* féle számtisztí- eset és a helypénzkezelés körül 2500 — 600 frtos hiány vált lehetőséggé? Vár- hatunk e mást a tehetetlenségtől, mely a város adminisztrációjának jóformán minden ágában szomorúan grasszál?

Hiszen — ha a tanácsban csak egy szikrája volna meg annak a szigorú kö- telességerőtelnek, melylyel bímia kellene: úgy egy pillanatra sem volt volna szabad késlekednie a lapunk legutóbbi szá- mában megjelent cikk után, hogy nyom- ban rendkívüli közgyűlést hívva össze, módot és alkalmat keresen a képvisel- lőtestület előtt a maga tisztázására.

De a tanács nem teszi ezt, mert nem teheti. Arra a törvénysértésre, melytől elkövetett, nincs méntség sehol, ezt indokolni nem lehet semmivel.

S szemben ezzel az indolenciával, mely az adófizetők nevén felelmet szá- vunkat számba sem véve, tovább halad a maga tehetetlensége útján, újból nem tehetünk mást, mint amit eddig tettünk:

Felhívjuk a közpénzek e hallatlan

elharcolásának tényére a fölöttes ha- tóság figyelmét.

Nyílt vádat emelünk Szentes város tanácsa ellen, hogy a polgárság bizal- mával visszaélve, a befolyó jövedelmek- ket törvény és jog ellenére elfecsérlé, elajándékozgatja s elvárjuk, hogy az a fölöttes hatóság, mely ellen olyan sok- szer hozatott fel az a vád, hogy nem fejt ki elég erélyt, — nem várva be az írásos feljelentést, cikkünk alapján is vizsgálatot indít ez ügyben.

Visszapillantás. Mikor az ember, ha- záról távozva, az ajtót bezárja, távozása előtt rendszeren vissza szokott még egyszer tekinteni hájlekára. Így cselekszünk mi is a lefolyt ó esztendővel, mely mögött csak imént zártuk be az ajtót: visszapillantunk reá, végig tekintünk rajta, hogy még egy- szer felidézünk mindazt öröm- de mind- azon fájdalom emlékéit is, amiket reánk hozott.

És tarka képekben vonulnak el előt- tünk az események. Látjuk itthon, vár- megyékben, hogy nyíltan végig előbb a fájl- lom mindannyiunk szívében, mikor a hivatalos lap hírt hozza annak, hogy 20 éven át volt főispánunk nyugalomba vonul s itt hagy- ja a megyét, melyhez oly meleg, szeretőszi- vel ragaszkodott mindenha; — s aztán hogy változik át egyszerre ez a fájdalom lelkesült örömmé, mikor megtudjuk, hogy a kormány bizalma és a királyi kegy oly férfit állít a távozott helyére vármegyénk élére, kinek már addigi múltja és szereplése biztosított nyújt arra, hogy kormányzása alatt vár- megyénk minden téren az előhaladás áldását fogja élvezni.

Felhangzik és fülünkbe cseng még az éljen riadalom, ahogy e férfit legelsőben fogadtuk körünkbe; érezzük a fátyolfeny- meleget; végig éljük újra a beiktatás ma- gasztos ünnepét . . . aztán — egyszerre elsötétül a kép. A párt harc legritább neme: a személyes magánérdekek, a gyűlölködés harca tolu előtérbe és a közelmúlt tiszt- ujtást megelőzőt események újból lerajzo- lódnak előttünk.

Miké kisértünk meg mindezt újból le- írni?

Csak imént történt: élénk emlékezeté- ben van mindenkinek.

S míg ezek itt nálunk a lefolyt évben történtek, a hazánk szerte, főleg a fővá- rosban dús aratást üt a halál legjobbjaink közt, különösen az irodalmi és tudományos előkelőségei sorából két kézzel kaszáva áldozatait.

Mintha olyan sokan volnánk, hogy meg bírjuk e nagy veszteségeket, melyek min- denike mély, csaknem behegszethetlen sebet ütött a nemzet testén.

S ahogy mind-e képeken, az ó év el- halásával meg egyszer végig tekintenénk: lelkünk elsorol a gondolatait, hogy az az eltávozott esztendő is többet hozott ránk a csapásból, mint a jóból s ajkunk önkény- telennül felsohajt:

„Bar megöröültva legyen az új eszten- dőben s szebb, boldogabb napokat hozna az 1890 — édes magyar hazáinkra.

Ujdonságok.

Szentes, 1890. jan. 2

— **Értesítés.** Helybeli első és második tizedbeli előfizetőinket ez úton tisztelettel érte- sítjük, hogy újévtől kezdve a lapkiadásával e tizedekben Dóczy Benjámin biztuk meg, ki

új előfizetők gyűtésevel és a kiadóhivatal saját- kezű aláírásával ellátott nyugta ellenében az előfizetési díjak beszedésével is felhatalmazta- tott. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Személyi hír.** *Zsilinszky Mihály* főispán a múlt hó 30-án érkezett vizs- sza körünkbe békéscsabai birtokáról.

— 1890. Halódott az ó év. Az embe- rek, az utolsó délutánon, mikor 1889 nek az élete már csak órákat számolt, begyűltek a templomba, hogy szent áhítattal vegye- nek búcsút az elköltözötől, mely elköltözé- sével az ó életükből is magával visz egy egész esztendőt minden lúja-bujával és örö- mével. Számon veszik ilyenkor, kiket kell megsírni, akik a lefolyt év alatt költöz- tek el az élők sorából s hány akadt újszül-ött, aki az elhunyt helyébe jött — hely- reültai a létszámot a lakosságban — sőt esetleg növelni is azt. A községek létszá- mának nagy foknyvett zárjuk le ezzel: több e benne a fogyatkozás, miut a növeke- dés? s ez adja meg aztán a népesedési mozgalom súlypontját. Jaj annak a nemzet- nek, ahol a lélekszámban a fogyatkozás nagyobb a növekedés: él: előbb-utóbb kivész- elpusztul, hogy végre csak nevé őrizi meg a történelem. — Aztán az utolsó nap éjfélein megkondulnak a vén harangok s egy teljes órán át cseng-bong a szivetrázó hangjuk a hideg téli éjszaka sűri esendjén át, hogy hírt adjon az élőknek: most halt meg 1889. és született 1890. S mi a harangok csengésébe vegyítjük az óhajt: hozzon ránk az újszülött esztendő több áldást és boldogságot, mint elődje hozott!

— **Hivatatok átvétele.** A vármegye fő- jegyzői hivatalát dec. 30-án vette át dr. Csató Zsigmond, az ujonnan megválasztott főjegyző: a dorosmai és eszóngrádi főszolgá- bírói hivataltokat pedig ma délután veszik át dr. Kelemen Béla és dr. Ciacri- cis Lajos főszolgabírók az illető bizottsá- gok közbenjöttével.

— **Új iparhatósági megbízottak.** A volt iparhatósági megbízottak mandátuma is le- járt az év elejével s az új választás dec. 27-én volt az iparhatóság helyiségében az érdekeltek vajmi laujha és elszomorító részvételével, úgy hogy ez új tagok 7 szá- vattal választattak meg. Iparhatósági meg- bízóttak lettek: *Bauer* Adám pek. ifi. *Ber- tók* János kőeszmáros, *Bécs* Márton mészár, *Budavány* János eszmadia, *Hajdó* János kovács, *Közpósk* Lajos tímár, *Morvai* Pál asztalos, *Lévai* Lajos cipész, *Mohay* Bá- lint szabó, *Miköz* József kőműves, *Szalay* István szabó, *Solti* Ferenc szabó, *Széké* Ist- ván bogár, *Sarkadi* Nagy Imre asztalos, *Székely* Albert kereskedő, *Tibanyi* Ferenc és es *Vass* Béla lakatos. Pórtágok: *Csilling* Ármán, *Kovács* Ján, *Koltcs* Lajos, *Szathmári* Lajos és *V. Tóth* Imre.

— **Törvénysértő városi tanács.** E című cikkünkbe a városi tanácsot szemlélő „*Szen- tes* Lap” egy rövidke, 12 soros újdonság- ban reflektálva, azt mondja, hogy az *álta- lán* emelt *véd magában halálá állításának valótlanságát*, mert — ahogy a lap nagy böl- esen megjegyzi — *nincs olyan előjárás a világon, mely az erőszakot csak úgy felfu- szi- rra ajánlóközössa.* Különbön azt írja, hogy e *lányra még visszatér, már t. i. majd akkor, amikor valami okos dolog kifundáltak oda- bent, mivel azt a törvénysértést elkövetjük.* — Ezt a t. lap társ már nem írja, de ki érezük az újdonságótl, hogy gondolja. Mert ha már eddig is találtak volna valami mentő szert: úgy nem rejtegetné a véka alá, hanem sietne kitalálni, ha egyébrét nem, azért, hogy rajtuk egy jót ússón és a ked- ves tanácsot a vád alól kitisztázza. Mi azon- ban ma is fenntartjuk szőről-szóra, amit

mondunk. Annak a nevezetes tanácsi végzésnek a másolata birókunkban van és azt a tényt, hogy költség pótlásképpen utalva nyozott ki a tanács a fogyasztási adókezelőjének, a városra eső nyereségosztalékokból 2660 forint, nem lehet elújni semmivel. Hogy a tanács vizsgálatot kér önmaga ellen a közgyűléstől — ezt nyomban kell vala egy oly vad után megselekednie, nem pedig napokig késlekedni, mikorra valami okos, elfogadható mérséket tudálnak ki a menthetetlen pénz pazarlásra.

— **Sportbál.** A sportegylet táncvigalmát iránt mindenfelé általános és élénk érdeklődés mutatkozik s bizonyosra vehetjük, hogy ez lesz az idei farsang legfényesebb, legsikerültebb táncmulatsága, mely nemcsak a helybeli, hanem az egész megye intelligenciáját összefogja gyűjteni. A meghívók már szétküldettek és a belépti jegyek is kaphatók az illető előírások helyeken.

— **Tisztelgések.** Vármegeünk újonnan választott tisztikara, az új év alkalmából tegnap délelőtt 11 órakor testületileg tisztelték Zsilinszky Mihály főispánját. A tisztikar nevében, miután Stammer Sándor alispán befogadása miatt akadályozva volt, dr. Csabó Zsigmond mondott szépen átmondott, hatásos üdvözlő beszédet, mire Zsilinszky Mihály főispán szívélyes szavakban mondott köszönetet a tisztikar ügyelmeért s jó kívánataiért. Innen a tisztikar Stammer Sándor alispánhoz ment üdvözlésre.

— **Kéretlen tanácsadó.** A mi kedves laptársunk, miután most már sehogy sincsen nyúrá a főispán, aki nem akar az ő fütttyere táncolni, osztogatja neki — persze kéretlenül — a sok jó tanácsot, hogy azok után, amit dr. Heltai Ferencz megírt, nem lehet más leendője, mint egyenesen menni a miniszterhez és megkérdeni tőle: Mondtad te azt, amit Heltai írt, vagy nem mondtad? — Mert ha mondtad, ime a lemondásom. Hát kedves laptárs, honnan tudja azt, hogy az a főispán nem-e járt éppen e miatt annál a miniszternél s hogy az a miniszter nem-e azt felelte neki: „Csak te menj haza békével és maradj meg továbbra is főispánod a vármegyében — az ilyen ügyekbezzélre pedig soh'se hederis!” Mert így is történhetett ám ez a dolog, a laptárs tanácsadása nélkül is, amelyre különben, azt hisszük, a főispánnak sem most, sem a jövőben miúgy semmi szüksége sem.

— **Átalakulás.** A mai számmal lapunk nagy átalakuláson megy keresztül. Lerázza magáról, legalább némileg — az időhöz köztötség nehez nyűgét s nem egyszer, ha kétszer jelen meg hetenként, ni mellett, aktuálisabb események bekövetkeztével gyakrabban adunk rendkívüli számokat, ahogy ezt eddig is eslekedtük. Hogy ez lehetővé vált, hogy egy nagy lépést tehetünk előbbre a tökélyesülés, a haladás útján, ezt jó részt a közönség nem remélt nagymérvű pártolásának köszönhetjük, mely felismerve lapunk egészséges és a közjóra törekvő hasznos irányát, nem késett olvasóink közé tömegesen belépni. Amidőn ezért e helyütt köszönetet mondunk, ezt azzal a biztosítással tesszük, hogy — mint eddig — ezennel is Csongrádvármegye és Szentes város javáért fogunk küzdeni.

— **Az új bíró.** Gaál Sándor kir. járásbíró, ki csak imént neveztetett ki a nyugalmába vonult Farkas Gedeon helyére járásbírógunk főnökévé, dec. 30-án Szegeden át városunkba érkezett és átvevte hivatalát. — E hírről kapcsolatban kell megemlékeznünk a távozó aljárásbíró dr. Perzel Jánosról is, ki tegnap hagyta el városunkat, hogy Szegeden új állását elfoglalja. A távozában egy erélyes munkás ferült veszít bíróságunk, kiknek távozása társaságunkra is érzékeny veszteség, mert dr. Perzel egyike azon agilis ügyéségeknél, kik hivatalos kötelességük hű és pontos teljesítésén túl még min-

dég elég idővel rendelkeznek arra, hogy társadalmi téren is számottevő tevékenységet fejtsenek ki. S éppen az ilyeneknek vagyunk mi itt Szentesen nagy híjjával — ezért fájjaljuk őszintén, hogy körünkől eltávozott.

— **Szilveszter est.** A daleyelt által tervbe vett szilveszteri társasestély, részvétele következtében dugába dőlt; de azért a kaszinóban és kávéházban népes és víg társaságok verődtek össze; hogy átmulassanak egyik évből a másikba s az éjféli 12 óra utolsó elkundulásával boldog újévet kívánjanak egymásnak. A kávéházban Mezei Mór kath. kántor búcsúztatta el a társaságot és az éjtől az elhalt ó estendő egy derültéget keltő búcsúztatóban.

— **A jöteknő nyógelt** december 30-án tartott közgyűlésen határozott ez idei rendes táncvigalma fölött. E határozat értelmében a táncvigalom február 8-án lesz a nagy vendégli terembeben.

— **Új tartalékos hadnagyk.** Főispánunk fiát, Zsilinszky Lajost, ki az egyéves önkényes-év után a tiszti vizsgát sikerrel tette le, királyi ő felsége tartalékos hadnaggyá nevezte ki. Ugyancsak ez idő színt nevezte ki királyi ő felsége tartalékos hadnaggyokká városunk két szülöttét: Nagy Sándor 4 ed éves jogászt a fábri tüzérséghez és Mátéffy Sándor segéd kulturmérnököt a genie ezredhez.

— **Nem igaz.** Hogy mit mondott Kádár Henrik a vármegye állandó választmányi gyűlésén, meg hogy szóba került-e valamiféle büne Mátéffy Kálmánnak a kandidáló bizottság gyűlésén, erre nézve a „Szentesi Lap” egy egész sereg tiszteletreméltó nevet hoz fel, hogy mellette tanúskodjanak. Nos — a dologban éppen az a furcsa, hogy mi éppenséggel azokat a tiszteletreméltó egyéneket hívjuk fel szintén tanúskodásra az iránt, miszerint a „Szentesi Lap” állításai valótlanok s az általa inszcenrozott nagy handa-banda éppenséggel nem gyökerez az igazságban.

— **Járásbírógunk ügyforgalma.** Az imént leltűnt 1889. évben összesen 16,891 ügydarab érkezett s az év végéig nyert elintéztést a kir. járásbíróságnál. E jelentékeny számú ügydarab azok minőségé szerint következőleg oszlott meg: 7776 polgári, 3017 pénzügyi, 5126 telekkönyvi, 500 kisebb polgári u. n. bagatell és 472 ehöki. — Csak díszeséret illetheti járásbírógunk derek hivatalnokait, hogy ily nagy mennyiségű ügyet az év végéig elintézték úgy, hogy a hozott végzéseik a legutolsóig le is irattak.

— **Koszorús bál.** A szabó ifjúság koszerüs-bálja a t. hó 18-án lesz s előre felhívjuk e körülményre a mulatni szeretőket figyelmét. E koszerüs-bálakon nincs megszabott belépti díj, hanem ki ki kedvére adafoz a jöteknő célra s mert a bevétel egy nagyon is szép célra, az iparos ifjúsági egylet könyvtárának gyarapítására fordítatik s már csak ezért is kívánatos, hogy minél többen menjenek e vigatóba és minél többet adakozzanak.

Irodalom.

A „Képes Családi Lapok” szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bástyáján; művelődésnek s felszemesítésnek a zászlaját s most is, amidőn Brankovics György szerkesztése mellett már tizenkettőedik évfolyamába lép a legelőkelőbb, a legkitűnőbb írók és íróknő műveivel indul — a nemzetiségünket még mindig fenyegető s hazánkat sáskarajként előzőnő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratra. A „Képes Családi Lapok” munkatársai: Jókai Mór, Tolnay Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalnady Győző, Temérdek (Jeszzenszky Dániel) Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszky Fyula, Pósa Lajos, Prém Jozsef, Dr. Sziklány János, Palágyi Lajos, Incédi László, Murai Károly, Petri Mór, Dr. Rodizky Jenő, Beneykó Bajza Lenke, Bittner Lina, Nagy-Várdi Mira, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesiné Sikor Margit, Faughné Gyujtó Izabella,

Gaal Karolin, Karlovsky Ida, Harmath Lujza stb. stb.

Vajjon ki cserélné fel az előkelő szellemi kamatok termékeit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbé. — A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb s legvaltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a legfrissebb festők műveit mutatják be; „Hölgyek Lapja” című dívatmelleklete a legújabb divatképeket hozza, s a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kertészet s a konyha terén nincs oly kérdés, amelyet ne tárgyalna. „Regény melléklete” három négy eredeti regénnyel ajándékozza meg évenként előfizetőit. — „Zöld boríték” telve van mulatott apróságokkal, talányokkal, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak. — S a „Képes Családi Lapok” dacára sokoldalúságának, mégis bátran kezébe adhatók a család minden rendű és korú tagjának; dacára gazdag tartalmának, mégis a legelőkelőbb szépirodalmi hetilap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával” s a „Regénymelleklet”-tel együtt egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., negyedévre 1 frt 50 kr. o. é. s a kiadóhivatal (Budapest, nagykorona útca 20. sz.) melyhez az előfizetéseket legelőszérűbben postautalványon intézendők, kívánatla bárkinél ingyen és bérmentve szolgál mutatónyiszámokkal.

Laptalajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc.
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

43. kgy. 889. sz. 3-1

HIRDETMENY.

Alóírott előjáróság részéről közhírré tétetik, miszerint Kistelek község területén gyakorlandó szesz-kimérés kizárólagos joga 1890., esetleg 1891., 1892. évekre nyilvános árverésen a legelőbbet ígérőnek albére fog adatni.

Az árverés 1890. év január hó 15-én délelőtt 9 órakor fog Kistelek község közházánál megtartatni.

Kikiáltási ár 4203 frt. Az árverési feltételek az előjáróságnál megtekinthetők. Kistelek, 1889. december 28-án.

Beszedics István, Farkas János,
jegyző. bíró.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy újvölt kezdve a legelőbb fajta kőbányai

ászkok és márciusi sört hordó számra és üvegekben lefejtve, a legutányosabb áron előírások, és a megrendelt sört, azonnal díjmentesen házhoz szállítatom. Tisztelettel

WEISZ BERNÁTNÉ.

Részvényalírási felhívás.

A Csongrádmezei Hitelszövetkezet az 1890—1895. évi új évesportjára heti 50 kr. befizetés és részjegyenként egyszersmindenkorra fizetendő 50 kr. beíratási díj fizetés mellett aláírást nyit. Az aláírás 6 évre kötelező, mely idő leteltével a befizetett tőke és hozadéka ki fog fizettetni. Az intézet elfogad takarékbetéteket kamatoztatásra s kölcsönt ad váltóra, kötvényre és jelzálogra. Kőlcson megszavazásoknál a tagok előnyben részesülnek. Alíráások a folyó hó végéig az intézet helyiségében (Sajtféle ház) elfogadtnak, hol az intézeti személyzet a további felvilágosításokkal is szolgál.

Mindszentes, Szegváron, Kunszent-Mártonban, Csongrádon és Öcsödön részjegyeket ottani pénzszedőinknél lehet jegyezni. Szentes, 1890. január hó.

Az igazgatóság.

MAGYAR MERCUR

HITELES SORSOLÁSI TUDOSÍTÓ

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolandó állam- és magánkotelezvényekről, vasuti, gőzhajózási és ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb.

SZAKIRAT BANK-, PÉNZ-, BIZTOSÍTÁSI ÉS VASÚTI ÜGYEKRŐL.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 2 frt.

Kiadó és tulajdonos: LÖRY Jenő.

BUDAPEST.

Hatvani-útca 17. sz.

BUDAPEST.

A nagyméltósági m. kir. belügyminiszterium által 1888. évi 80,753/III. b. szám alatt és a nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium által 1889. évi 244. eln. sz. alatt, mint a magyar államban forgalomban levő és kisorsolás alá eső értékpapírok húzásainak eredményéről kellő tájékozást nyújtó sorsolási lap, az összes közzétételre figyelmébe ajánlva.

XIII. évfolyam.

Előfizetési felhívás!

XIII. évfolyam.

A

MAGYAR MERCUR

január 1-én (tizenharmadik évfolyamába) lép.

Ha valaki figyelemmel kísérte azt a fokozatos és celtudatos haladást, melyet lapunk tizenkét év alatt megtett, nem tagadhatja meg tőlünk elismerését; azt az elismerést, melyet a laudatlan szorgalom, becsületes munka, tiszta szándék és önzetlen törekvés kiérdemelt, és melyet nagyméltósági m. kir. belügyminiszter 1888. évi 80,753/III. b. szám alatt és a nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1889. évi 244. eln. sz. alatt kelt rendeletei is kifejeznek.

E miniszteri elismeréseket már jóval előbb megelőzte a nagy közönség elismerése, mert általában: el van ismerve az, hogy a Magyar Mercur a legfontosabban megjelenő, legmegbízhatóbb és leghitelesebb sorsolási lap, és hogy magasan fölül áll minden hasonló vállalatnak.

A múlt év óta lapunk alakja jelentékenyen megnagyobbodott, a beosztása célszerűen megváltozott és a mi a fődolog, lapunk már egy év óta rotációs gépen nyomatik, mint csak a legnagyobb paplapok, miből az a megbecsülhetetlen előny jut előfizetőinkre, hogy ez által lehetővé van téve az, hogy lapunk néhány órával a mindenkorli húzások után már készen mehet a szelvése minden irányába, s mint tényleg lapunk egy-két nappal mindig előbb jelenik meg, mint bármely más sorsolási lap az országban.

A jövőre vonatkozólag, úgy mint eddig, ezentúl is csak az lesz a főelővételünk, hogy azon az ösvényen haladjunk tovább, melyen eddig is haladtunk. Törekeznünk fogunk, hogy mindig többet és többet, jobbat és jobbat nyújtsunk olvasóinknak.

A sorsolásokra, mint eddig is, kiváló gondot fordítunk és a számok revideálásának oly rendszerét léptettük életbe, hogy a sajtóhírek majdnem ki vannak zárva, de ha elvétve mégis eszébe a egy hiba lapunkba, azt a következő számban már helyreigazítjuk. A mindenkorli sorsolások mellett közöljük mindig a hátralékosok, vagyis régebben kiküszözt, de még fel nem vett kötvények jegyzékét is.

Ily módon, aki lapunkat tartja, meg van óva attól, hogy károsodjék az által, hogyha a sorsolásokat nem nézte meg annak idején. Azokban ha bármi módon kétségben volna valamelyik előfizetőnk az iránt, hogy sorsjegye vagy kötvénye nem-e sorsolatott már régebben ki, annak egy egyszerű levelező lapon való megkeresésre bármikor a legkésőbb és ingyen adunk felvilágosítást a szerkesztői üzenetekben és általában előfizetőink sorsjegyeinek és kötvényeinek revizióját ingyen és a legnagyobb készséggel eszközöljük.

A lap szövegének összeállításában az eddig követett rendszert fogjuk tovább fejleszteni és tökéletesíteni. Munkatársaink számát, kik közül már a múlt évben is találkoztak olvasóink Engedy Lukács, Fenyessy Adolf, Maltrony Soma stb. neveivel, új esztendőttől kezdve újabb elismert szakorokkal szaporítjuk, kik máris kötelező ígéretet tettek, hogy gyakrabban fogják dolgozataikkal lapunkat megkeresni.

A biztosság, közlekedés és minden egyéb közgazdasági, főleg pénzügyi kérdés úgy mint eddig, ezentúl is gondosan összeállított külön rovatban tárgyalatik. Minden közleményünkben különös súlyt fektetünk arra, hogy a kérdés, melyet felvettünk, tisztán mindenki által érthetően és jó magyarsággal legyen megírva. Mi mindenkor mellőzni fogjuk az akadémiás fejtegetéseket és csak a gyakorlati értékű közleményekre helyezük a fősúlyt.

A magyarosodásra is különös súlyt fektetünk. Eddigél el volt árasztva az ország német, főleg osztrák sorsolási lapokkal, melyeket tizenkét éves fáradsáttal munkával sikerült nagyjából kiszorítanunk. Fajdalom azonban, még mindig roppant nagy számban járnak hazánkba a külföldi német sorsolási lapok, melyeknek folytonos törekvése oda irányul, hogy a magyar értékek iránt rossz véleményét keltsenek. Sok tekintetben ez is oka annak, hogy államhátsági kötvényeink jobbra a külföldön vannak, és mi a külföldnek kamatozunk óriási mértékben. Pedig mily óriási nemzetgazdasági hátrány járul ebből hazánkra!

Különös súlyt fektetünk a szerkesztői üzenetekre, mely rovatban hasznos útmutatásokat adunk a közönségnek mindenféle pénzügyi és általános üzleti vagy gazdasági természetű kérdésre. Bármely szakmánkba vágó kérdésekre itt készséggel és díjmentesen adunk felvilágosítást.

Különös figyelemmel fogjuk tárgyalni a vidéki pénzügyi helyzetet is, mint a melyek a nemzeti vagyon igen tekintélyes részét képezik.

A jelentékeny gyarapodás dacára, melyen lapunk átment, előfizetési ára marad a régi. Budapestben hához hordva vagy vidékre postán küldve, egész évre 2 frt.

Oly esetekben ár ez, melynél kevesebért már lehetetlen megbízható lapot nyújtani, a mint hogy azok a sorsolási köztönyök, melyeket még olcsóbb áron kínálnak, nem egyebet hasznatlan papírszeleteknél, melyekre hibás és megbízhatatlan számok vannak nyomtatva.

A MAGYAR MERCUR szerkesztősége és kiadóhivatala.

(Budapest, Hatvani-utca 17. szám.)